

**VODIČ
ZA GLASOVANJE BIRAČA
KOJI SU OSOBE S
INVALIDITETOM NA
IZBORIMA
21. LIPNJA 2020. GODINE**

REPUBLIČKO IZBORNO POVJERENSTVO

UKRATKO O IZBORIMA KOJI ĆE SE ODRŽATI 21. LIPNJA 2020. GODINE

Izlaskom na izbore i zaokruživanjem rednog broja ispred naziva izborne liste na glasačkom listiću, Vi ćete sudjelovati u izboru **250 narodnih zastupnika Narodne skupštine Republike Srbije**, koji će, u Vaše i u ime svih građana Republike Srbije, donositi zakone i druge akte, birati Vladu i druge dužnosnike i kontrolirati rad Vlade i drugih državnih tijela.

Kandidate za narodne zastupnike predlažu političke stranke, koalicije političkih stranaka i skupine građana.

Birači koji žive na teritoriju Autonomne pokrajine Vojvodine birat će **120 zastupnika Skupštine Autonomne pokrajine Vojvodine**, koji će donositi odluke i druge akte u svezi uređenja javnih poslova za ostvarivanje općih interesa pokrajine.

Kandidate za zastupnike predlažu političke stranke, koalicije političkih stranaka, skupine građana, koalicije političkih stranaka i skupine građana.

Birači u većini općina/gradova birat će i **vijećnike skupština općina/gradova**, koji će donositi propise u svezi uređenja javnih poslova za ostvarivanje općih interesa lokalne samouprave.

Kandidate za vijećnike predlažu političke stranke, koalicije političkih stranaka i skupine građana.

Mogu li glasovati?

Na izborima za narodne zastupnike Narodne skupštine možete glasovati:

- Ako ste državljanin/državljanica Republike Srbije
- Ako ste navršili 18 godina života
- Ako imate poslovnu sposobnost
- Ako imate prebivalište u Republici Srbiji

Jesam li upisan/a u popis birača?

Možete provjeriti jeste li upisani u popis birača odlaskom u svoju općinsku/gradsku upravu ili upitom na internetskoj stranici <https://upit.birackispisak.gov.rs>

Ova internetska stranica na kojoj se može provjeriti jeste li upisani u popis birača je tehnički pristupačna slijepim i slabovidnim osobama, jer postoji zvučna datoteka koja omogućuje unošenje traženog coda.

Ukoliko niste upisani u popis birača ili su u njemu nepravilno upisani Vaši podatci, potrebno je djelatniku općinske/gradske uprave, ovlaštenom za popis birača, podnijeti zahtjev za promjenu podataka u popisu birača u mjestu vašeg prebivališta, sve do zaključenja popisa birača, odnosno **do 5. lipnja 2020. godine**.

Ukoliko ste birač-pripadnik nacionalne manjine, imate pravo podnijeti zahtjev Vašoj općinskoj/gradskoj upravi da se Vaše ime i prezime u popis birača upiše, pored srpskog jezika i ćirilicnog pisma, i na jeziku i pismu Vaše nacionalne manjine.

Nakon zaključenja popisa birača, pa sve **do 17. lipnja 2020. godine**, zahtjev za upis ili promjenu u popisu birača možete podnijeti Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave, osobno ili preko djelatnika ovlaštenog za popis birača u Vašoj općinskoj/gradskoj upravi.

Gdje mogu glasovati?

Na izborima za narodne zastupnike Narodne skupštine glasujete na biračkom mjestu gdje ste upisani u izvadak iz popisa birača.

Možete glasovati na biračkom mjestu:

- gdje ste upisani u izvadak iz popisa birača prema Vašem prebivalištu (adresi iz osobne iskaznice)
- gdje ste upisani u izvadak iz popisa birača prema Vašem boravištu (odabrano mjesto glasovanja)

Ukoliko želite na izborima za narodne zastupnike Narodne skupštine glasovati u mjestu u kojem ćete boraviti na dan izbora, morate podnijeti zahtjev za upis podatka u popis birača, da ćete na predstojećim izborima glasovati prema mjestu boravišta (odabrano mjesto glasovanja). Taj zahtjev

podnosite djelatniku u općinskoj/gradskoj upravi, ovlaštenom za popis birača, na čijem teritoriju želite glasovati, i to sve do **30. svibnja 2020. godine**. Predložak zahtjeva možete dobiti od djelatnika u općinskoj/gradskoj upravi ili će Vam djelatnik pomoći u sastavljanju zahtjeva.

Upitom na internetskoj stranici <https://upit.birackispisak.gov.rs> možete provjeriti na kojem biračkom mjestu ćete glasovati.

Je li biračko mjesto na kojem glasujem pristupačno?

Na internetskoj stranici Republičkog izbornog povjerenstva možete provjeriti je li Vaše biračko mjesto pristupačno.

<https://www.rik.parlament.gov.rs/tekst/3194/pristupacnost-birackih-mesta.php>

Mogu li doći na biračko mjesto ako se krećem uz pomoć psa vodiča?

Ako ste slijepa ili slabovidna osoba, u slučaju kada se krećete uz pomoć psa vodiča, bit će Vam omogućen pristup biračkom mjestu ukoliko imate dokaz o stečenim znanjima, sposobnostima i vještinama za kretanje s psom vodičem i dokaz o završenoj izobrazbi za psa vodiča.

Mogu li na biračko mjesto doći u pratnji neke osobe (pomagača)?

Ukoliko niste u mogućnosti samostalno glasovati na biračkom mjestu, imate pravo povesti na biračko mjesto pomagača kojeg ćete sami odabrati. Priopćit ćete biračkom odboru da ste osoba s invaliditetom i zbog toga ste povelili sa sobom pomagača.

Pomagač Vam može pomoći u onim radnjama tijekom glasovanja koje ne možete samostalno obaviti (npr. kod predaje osobnih dokumenata, predaje obavijesti o danu i vremenu održavanja izbora, potpisivanja u izvatku iz popisa birača, popunjavanja glasačkog listića onako kako mu Vi odredite, itd.).

Kada mogu glasovati?

Možete glasovati samo na dan izbora, **21. lipnja 2020. godine.**

Biračka mjesta otvaraju se u 7,00 sati, a zatvaraju se u 20,00 sati. Možete glasovati u bilo kojem trenutku u ovom vremenskom razdoblju.

Ukoliko se zateknete na biračkom mjestu prigodom zatvaranja biračkog mjesta ili neposredno ispred, omogućit će Vam se glasovanje.

Koji dokument trebam ponijeti kako bih mogao/la glasovati?

Kako biste glasovali, morate dokazati svoj identitet. Identitet se dokazuje samo **važećom osobnom iskaznicom ili putovnicom**.

Ukoliko je **rok važenja Vaše osobne iskaznice ili putovnice istekao**, sa sobom, pored istekle osobne iskaznice ili putovnice, ponesite i potvrdu da ste Ministarstvu unutarnjih poslova podnijeli zahtjev za izdavanje nove osobne iskaznice ili putovnice.

U slučaju kada imate **drugo prezime u odnosu na ono koje je upisano u izvatku iz popisa birača**, birački odbor će Vam omogućiti glasovanje, ako temeljem fotografije i JMBG u dokumentu kojim dokazujete identitet, može utvrditi da je u pitanju osoba koja je upisana u izvatku iz popisa birača.

Prigodom utvrđivanja identiteta, poželjno je predati i obavijest o danu i vremenu održavanja izbora, koja bi Vam trebala biti dostavljena najkasnije pet dana prije izbora.

Što se događa kada odem na glasovanje?

Kada na dan izbora dođete na svoje biračko mjesto, članovi biračkog odbora:

- Provjerit će Vam desni kažiprst UV lampom, kako bi utvrdili jeste li već glasovali.

Ako nemate kažiprst desne ruke, UV lampom bit će Vam provjeren sljedeći dostupan prst udesno, odnosno palac desne ruke. Ako nemate desnu šaku, UV lampom bit će Vam provjeren kažiprst lijeve ruke, odnosno sljedeći dostupan prst ulijevo i konačno palac te ruke. Ako to nije moguće, provjera UV lampom se neće obaviti.

- Utvrdit će Vaš identitet, provjerom podataka iz Vaše osobne iskaznice ili putovnice.

- Pronaći će Vas u izvratku iz popisa birača i zaokružiti će redni broj ispred Vašeg imena.
- Tražit će da se potpišete u izvratku iz popisa birača.

Ukoliko se ne možete potpisati, imate pravo pri potpisivanju koristiti pečat s ugraviranim potpisom (faksimil) ili pečat koji sadrži podatke o Vašem osobnom identitetu. Birački odbor će Vam omogućiti otiskivanje pečata u izvadak iz popisa birača, kako biste preuzeli glasački listić.

Ako nemate faksimil/pečat, umjesto Vas, u izvadak iz popisa birača se potpisuje Vaš pomagač kojeg ste doveli na biračko mjesto svojim imenom i prezimenom.

- Predat će Vama ili Vašem pomagaču glasački listić.
- Obilježiti će Vam desni kažiprst sprejom.
- Ako nemate kažiprst desne ruke, bit će Vam obilježen sljedeći dostupan prst udesno, odnosno palac desne ruke. Ako nemate desnu šaku, bit će Vam obilježen kažiprst lijeve ruke, odnosno sljedeći dostupan prst ulijevo i konačno palac te ruke. Ako to nije moguće, obilježavanje se neće obaviti.
- Obavijestit će Vas o načinu glasovanja i uputit će Vas k mjestu predviđenom za glasovanje.

Koji je način glasovanja?

Kada pristupite mjestu predviđenom za glasovanje, trebate se upoznati sa sadržajem glasačkog listića koji Vam je uručen. Glasajući listić sadrži spisak svih izbornih lista koje sudjeluju na izborima. Glasujete tako što **zaokružujete redni broj ispred naziva izborne liste za koju želite glasovati.**

Glasujete u tajnosti (iza paravana koji osigurava tajnost glasovanja) i sami, ili uz pomoć pomagača koji će umjesto Vas popuniti glasački listić onako kako mu Vi odredite.

Kada zaokružite redni broj, glasački listić trebate presaviti i ubaciti ga u glasačku kutiju.

Ukoliko niste u mogućnosti samostalno glasovati na biračkom mjestu, pomagač kojeg ste povelili na biračko mjesto, popunit će umjesto Vas glasački listić, onako kako mu Vi odredite i ubaciti ga u glasačku kutiju.

Tko i kako može glasovati izvan biračkog mjesta?

Ukoliko niste u mogućnosti glasovati na biračkom mjestu, potrebno je da **od petka 19. lipnja 2020. godine, pa do 11:00 sati na dan glasovanja, obavijestite birački odbor kako želite glasovati izvan biračkog mjesta.**

Na dan glasovanja možete obavijestiti izravno birački odbor ili radno tijelo u upravi Vaše općine/grada, koje će o tome obavijestiti birački odbor.

Prije dana glasovanja možete obavijestiti radno tijelo u upravi Vaše općine/grada, koje će o tome obavijestiti birački odbor.

Republičko izborno povjerenstvo pravodobno će na svojoj zvaničnoj internetskoj stranici objaviti kontakt telefone radnih tijela.

Koji je način glasovanja izvan biračkog mjesta?

Glasovanje izvan biračkog mjesta podrazumijeva dolazak tri člana biračkog odbora kod Vas, a koji će:

- provjeriti desni kažiprst UV lampom, kako bi utvrdili jeste li već glasovali
- Ako nemate kažiprst desne ruke, UV lampom bit će Vam provjeren sljedeći dostupan prst udesno, odnosno palac desne ruke. Ako nemate desnu šaku, UV lampom bit će Vam provjeren kažiprst lijeve ruke, odnosno sljedeći dostupan prst ulijevo i konačno palac te ruke. Ako to nije moguće, provjera UV lampom se neće obaviti.
- utvrditi Vaš identitet, provjerom podataka iz Vaše osobne iskaznice ili putovnice
- predati Vama ili Vašem pomagaču glasački listić
- predati Vama ili Vašem pomagaču: zbirnu izbornu listu, potvrdu o izbornom pravu za glasovanje izvan biračkog mjesta i posebnu omotnicu u koju ćete Vi ili Vaš pomagač, nakon šta glasujete, staviti popunjen glasački listić

- obilježiti prst sprejom i upoznati Vas s načinom glasovanja
- Ako nemate kažiprst desne ruke, bit će Vam obilježen sljedeći dostupan prst udesno, odnosno palac desne ruke. Ako nemate desnu šaku, bit će Vam obilježen kažiprst lijeve ruke, odnosno sljedeći dostupan prst ulijevo i konačno palac te ruke. Ako to nije moguće, obilježavanje se neće obaviti.

Nakon šta članovi biračkog odbora napuste prostoriju u kojoj ćete glasovati, Vi ćete:

- glasovati, sami ili uz pomoć pomagača, tako šta ćete zaokružiti redni broj ispred izborne liste za koju želite glasovati,
- presaviti glasački listić, vi ili Vaš pomagač, i ubaciti ga u omotnicu, koju ćete zatvoriti, vi ili Vaš pomagač
- potpisati potvrdu o izbornom pravu koju ste dobili

Ako se ne možete potpisati, imate pravo pri potpisivanju koristiti pečat s ugraviranim potpisom (faksimil) ili pečat koji sadrži podatke o Vašem osobnom identitetu. Povjerenici biračkog odbora omogućit će Vam otiskivanje pečata u potvrdu o izbornom pravu.

Ako se ne možete potpisati i nemate faksimil/pečat, umjesto Vas, potvrdu o izbornom pravu potpisuje Vaš pomagač svojim imenom i prezimenom.

Nakon šta glasujete, članovi biračkog odbora vratit će se u prostoriju u kojoj ste glasovali i:

- pečatirat će omotnicu u kojoj se nalazi glasački listić
- preuzet će potpisanu potvrdu o izbornom pravu za glasovanje izvan biračkog mjesta

PODSJETNIK ZA GLASOVANJE

- 1 provjerite jeste li upisani u popis birača
- 2 podnesite zahtjev općinskoj/gradskoj upravi za promjenu/ispravak osobnih podataka, ako za to postoji potreba
- 3 podnesite zahtjev općinskoj/gradskoj upravi za upis imena i prezimena na pismu i prema pravopisu Vaše nacionalne manjine, ako želite
- 4 provjerite na kojem biračkom mjestu glasujete, odnosno gdje ste upisani u izvadak iz popisa birača
- 5 podnesite zahtjev općinskoj/gradskoj upravi za upis podatka u popisu birača, da ćete na predstojećim izborima glasovati prema mjestu boravišta (odabrano mjesto glasovanja), ako za to postoji potreba
- 6 isplanirajte Vaš dolazak na biračko mjesto na dan izbora
- 7 provjerite imate li važeću osobnu iskaznicu ili putovnicu
- 8 informirajte se kod članova biračkog odbora o načinu glasovanja, ako imate bilo kakvu dvojbu
- 9 povedite pomagača na biračko mjesto ako niste u mogućnosti samostalno glasovati
- 10 pravodobno prijavite vašu želju za glasovanjem kod kuće, ako niste u mogućnosti doći na biračko mjesto